

PROJEKT – MLADI UČITELJ, PRVA ZAPOSILITEV V ŠOLSTVU, ŠOLSKO LETO 2016–2017

1. NAČRT IN VIZIJA DELA Z MLADIMI UČITELJI

Učitelji začetniki so bili na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina zaposleni preko razpisa »Prva zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanja v šol. letu 2016/17«, katerega namen je bil spodbujanje trajnostnega vključevanja mladih na trg dela. Mladi učitelji so svojo prvo zaposlitev opravljali od 1. 12. 2016 do 1. 8. 2017 na pripravniških mestih učiteljic splošnoizobraževalnih in strokovnih predmetov (slovenščina, ustvarjalno izražanje – slovenščina, veščine sporazumevanja, biologija, kemija, pedagogika in pedagoški pristopi v predšolskem obdobju, naravoslovje za otroke, varno in zdravo okolje). Delo so opravljali na programu Gimnazija in Predšolska vzgoja. Pri urah pouka so sodelovali, jih sooblikovali in samostojno izvajali. Usposobili so se za delo na izbranem delovnem mestu pod vodstvom mentorja ter izpolnili pogoje za pristop k strokovnemu izpitu.

Prijava na razpis je vsebovala podroben načrt aktivnosti učitelja začetnika in mentorja, sestavljen iz načrta usposabljanja, aktivnosti v okviru načrta, ciljev posamezne aktivnosti, inovativnosti ter finančni načrt. Poleg aktivnosti, ki so jih dobili v okviru dela na izbranem delovnem mestu, so sprejeli tudi druge naloge, kot je povezovanje z zunanjim okoljem, medpredmetno sodelovanje in sodelovanje z drugimi zaposlenimi v zavodu.

Med načrtovanimi aktivnostmi učitelja začetnika so bile poleg različnih oblik pouka:

- organizacija in izvedba različnih šolskih prireditev,
- delo v gledališkem krožku,
- priprava aktivnosti znotraj medpredmetnega sodelovanja in izvedba le-teh,
- dejavnosti razrednika in razredne skupnosti,
- sodelovanje z drugimi službami na šoli,
- sodelovanje z organizacijami in ustanovami izven šole,
- priprava Letnega delovnega načrta in načrtovanje šolskega leta,
- priprava na strokovni izpit.

Eno izmed glavnih vodil šole pri odločitvi za prijavo na razpis je bila tudi želja, da v kolektiv vstopi nov kader, ki bo s svojo inovativnostjo, idejami in novimi pristopi pozitivno vplival na delo vseh zaposlenih, s katerimi bo učitelj začetnik prišel v stik. S sodelovanjem zaposlenih z učitelji začetniki smo želeli okrepiti medpredmetno povezovanje ter spodbuditi izhod iz rutine, spontan profesionalni razvoj in samoevalvacijo lastnega dela zaposlenih.

2. PREDNOSTI/SLABOSTI TER PRILOŽNOSTI/PASTI, KI JIH PRINAŠA DELO Z UČITELJEM PRIPRAVNIKOM

V času pripravništva smo se tako zaposleni kot mladi učitelji soočali s prednostmi, slabostmi, priložnostmi in nevarnostmi, ki jih tak način dela prinaša, kar je običajno za učiteljevo profesionalno rast in razvoj. Pri oblikovanju sprotnega dela so nam bili v pomoč mentorji, ki so že pred nami sodelovali v enakem projektu.

PREDNOSTI:

Sodelovanje mladega učitelja in njegovega mentorja je koristno za oba, predvsem pa za dijake. Pomeni uvajanje novih načinov poučevanja. Poleg tega, da je učitelj mentor učitelju začetniku v oporo in pomoč na poti k opravljanju samostojnega dela, pa mora učitelj mentor analizirati oziroma prevetriti svoje delo in biti odprt za nove pobude in predloge učitelja začetnika. Pripravništvo zahteva od mentorja več kvalitetnega dela, pripravo novih materialov, timskega dela, bolj aktivno poučevanje, pripravljenost posredovati izkušnje in znanje mlademu učitelju. Izvajanje pripravništva pomeni mentorju dodatno motivacijo za delo, pa tudi potrditev in priznanje tega, s čimer se poveča tudi kvalitetno delovanje šole.

PRILOŽNOSTI:

Sodelovanje z učiteljem začetnikom zagotovo pomeni tudi možnost nadgradnje mentorjevega dela oz. idej, oblik, metod in organizacije. Učitelji začetniki so prinesli nove poglede in pristope k delu, ne samo k lastnemu, pač pa tudi znotraj aktiva in kolektiva.

NEVARNOSTI:

Kot pri vsakem projektnem delu smo sledili skupnemu cilju, ob tem pa upoštevali tudi značajske lastnosti in sposobnosti vseh vključenih posameznikov. Med seboj smo se zato

veliko usklajevali, dogovarjali, kar je od vseh terjalo veliko mero fleksibilnosti. K pripravi moramo pristopiti profesionalno in odgovorno, saj je rezultat dela v veliki meri odvisen od kvalitete dela in odnosa med obema udeleženicima. Učitelji začetniki so sprva imeli težave pri delitvi vlog v razredu, saj so jih dijaki dojemali kot sebi enake.

3. EVALVACIJA DELA MLADIH UČITELJEV

Program dela mladih učiteljev je bil sestavljen uravnoteženo in je bil v celoti realiziran že pred zaključkom pouka in iztekom 8 mesecev projekta. Učiteljice začetnice so se je aktivno in uspešno vključevale v vse segmente učiteljevega dela na šoli, opravile več samostojnih nastopov, od tega 5 pred ravnateljem.

Učiteljice začetnice so skozi proces spoznavanja šolskega dela postale povsem suverene. Kažejo voljo do dela, kar so čutili tudi dijaki, v učnem procesu niso toge, metode dela prilagajajo skupini in posamezniku, pri pouku obvladajo in uporabljajo tehnične pripomočke. Delo z mladimi jih veseli, zato se zanje tudi potrudijo, omogočajo jim ustvarjalno okolje in jim posredujejo nova znanja. Dijake spodbujajo k odprtosti in občutljivosti za druge in svet, v katerem živijo. Pri svojem delu so aktivne, ustvarjalne in samoiniciativne. Ustrezno so usposobljene dokumentirati znanje, sposobnosti in napake posameznega učenca. So dovolj samokritične in dozvetne za nasvete. Prav tako so vestne in marljive v kolektivu, s sodelavci so vzpostavile učinkovite delovne odnose in pripravile tudi strokovne delavnice za kolektiv – uporabna znanja s področja slovenščine. Pripravile so program Gledališkega kluba in ga tudi vodile. Pripravljene so na samostojno delo v vzgoji in izobraževanju.

5. EVALVACIJA DELA MENTORJEV

Mentorji smo opazili velik napredek pri svojem delu. Smo veliko bolj ozaveščeni, aktivni ter pozitivno kritično naravnani. Izstopili smo iz utečene rutine. V iskanju novih pristopov in prilagajanju smo postali bolj samozavestni, odprti in pripravljeni na nova sodelovanja.

Opazili smo, da je timsko delo veliko bolj produktivno, četudi zahteva več miselne priprave, časa in pogovora. Na svoje delo smo sedaj sposobni pogledati veliko bolj kritično in celostno. Tudi k izvajanju lastnega dela pristopamo veliko bolj motivirani. Veseli smo pozitivnega odziva tudi pri dijakih. Izkušnja je v celoti pozitivna in bi jo predlagali tudi drugim kolegom in šolam.

6. CELOSTNA EVALVACIJA PROJEKTA

V projektu prve zaposlitve smo kot šola sodelovali drugič, saj smo v šolskem letu 2015/2016 imeli dobro izkušnjo s tremi mladimi učitelji. Projekt je bil izpeljan v skladu z načrtom ter je bil v kolektivu pozitivno sprejet. Projekt ponuja možnosti za razvoj in nadgradnjo kvalitete dela strokovnih delavcev ter posledično napredek šole. Ker smo razvojno naravnana šola, nam je pomemben lasten strokovni in osebnostni razvoj.

Projekt prve zaposlitve prepoznavamo kot inovativen na področju timskega in medpredmetnega sodelovanja in močne vpetosti učitelja začetnika v življenje šole. Na šoli tudi sicer poteka več projektov, ki ponujajo področje večje kreativnosti, inovativnosti in svobode. S takim načinom dela tudi učitelj začetnik prejme kar največ izkušenj, obenem pa se sooča z izzivi, razvija samoiniciativnost, ustvarjalno delo in sodelovanje ter se uspešno pripravlja na strokovni izpit znotraj programa in nalog, ki so mu določene. Ideje, načrti in rešitve učitelja začetnika so prenosljivi tudi na druga strokovna področja po preteku pripravništva, saj so v letošnjem letu zaposleni na šoli za 50 %, 60 % in 100 %. Projekt zagotovo doprinese k trajnostnemu razvoju in naravnosti šole, prav tako tudi k prepoznavnosti šole v lokalnem okolju.

Poročilo pripravili:

Barbara Cigoj Drobnič, prof.

Alenka Vidmar, prof.

Mateja Ceket Odar, prof.

ravnatelj Andrej Rutar, prof.

Ajdovščina, 15. 9. 2017

Poročilo je v celoti objavljeno na spletni strani šole.